Намын байгууллагын ажлыг үйлдвэрлэлийн нэгж бүр рүү чиглүүлье

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлын дүн, аймгийн намын байгууллагуудын зорилтын тухай нөхөр. Б. Дэжидийн илтгэлийн үргэлжлэл

удирдаж зохион байгуулах хэрэгтэй.

Одооноос эхлэн сангийн аж ахуй, мал аж ахуй машинт станц хөдөө аж ахуйн нэгдлүүд хаврын тариаланд бэлтгэж техник засварыг тогтоосон хугацаанд нь хийж хэрэгцээт үр, шатах тослох материалаа хүрэлцэх хэмжээгээр татан бэлтгэхийн хамт хөрс боловсруулалтыг цаг агаар хөрсний онцлогт тохируулан агротехникийн шаардлагын дагуу чанар сайтай гүйцэтгэж бүх бэлтгэлээ 3 дугаар сарын 15-ны дотор хангаж нам засагтаа рапортлох хөдөлгөөнийг өрнүүлэх хэрэгтэй байна.

Аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг биелүүлэхэд намын зохион байгуулалт үзэл суртлын ажлыг улам сайжруулан, намын ажлыг аж ахуй уруу шууд чиглүүлж; сумыг бией нь даалган ажиллуулж, гүйцэтгэлийн хяналт шалгалтыг тодорхой арга хэлбэрээр жинхэнэ үйлдвэрлэл явагдаж байгаа газар дээр явуулахаар аймгийн намын хороо шийдвэрлэж байна.

Гүйцэтгэлийн шалгалтыг сум нэгдэл, сангийн аж ахуй албан газруудад явуулахдаа аймгийн намын хорооны товчоо АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргааны гишүүд, хэлтэс тасгийн дарга нар, зааварлагчдын төрөлжсөн ба хамтарсан үзлэг шалгалтыг нэгдсэн зохион байгуулалттай явуулж, ялангуяа ажлаар хоцорч байгаа сум, албан байгууллагыг тэргүүний сум, албан байгууллагын эгнээнд хүртэл сайжруулах аргаар хяналт шалгалтыг голчлон хийх болно. Зохион байгуулалтын удирдлагын нэг гол хэлбэр болсон социалист уралдааныг намын байгууллагууд жинхэнэ ёсоор гардан зохион байгуулж, бүх сангийн аж ахуй, нэгдэл, албан байгууллага зөвхөн хооронд нь биш нилээд хэд хэдэн байгууллагын уралдааныг бүсчилсэн байдлаар зохион байгуулж улирал бүр намын хороо, гүйцэтгэх захиргаанаас бүс бүсээр нь зохих байр эзлүүлж тогтмол дүгнэж байх журмыг тогтоох хэрэгтэй. Тэргүүний туршлага, шинэ санаачлагыг үйлдвэрийн нэгж бүрт нэвтрүүлэхийг гол зарчим болгож, тэргүүн туршлагын үр дүнг нарийн тооцоолон дүгнэж байхыг хатуу журамлах.

Аймгийн Намын Хороо, АДХ ын Гүйцэтгэх захиргаа, аймгийн эвлэл, үйлдвэрчин, эмэгтэйчүүд, ардын хурлын байнгын комиссууд намын хяналтын комисс зэрэг олон нийтийн байгууллагуудын ажлыг үндсээр нь сайжруулж эдгээр байгууллагуудын ажлын туслалцааг улс ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг биелүүлэх, [illegible]мөрчин ард түмнийг соёл[illegible]уг байгууллагуудын до[illegible]лыг сайжруулахад чиг[illegible]нь зүйтэй гэж илтгэгч

[illegible]өхөр Б. Дэжид цааш нь бригад, тасаг, ферм, намын хэсэг, худалдааны агент нэг бүрийн ажлыг жигд сайжруулах арга хэмжээний тухайярихдаа: 1964 оны улс ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэх, ард түмнийг соёлжуу[illegible]х их үйлст бригад, тасаг, ферм түүний дэргэдэх намын хэсэг, худалдааны агентын ажлыг эрс сайжруулах явдал тус аймгийн нам, улсын байгууллагын нэн тэргүүний зорилт болж байна. Бригад, тасаг, ферм, суурийн ажил бүх талаараа сайн байвал аймаг сумын ажилд тэр хэмжээгээр нөлөөлнө.

Бригад, тасаг, фермүүдийн ажлыг жигд сайжруулах зорилгоор аймгийн намын хорооны бүгд хурал, аймгийн АДХ—ын чуулганд бүх бригад тасгийн дарга та нөхдийг урьж оролцуулж байна.

Бригад, ферм, тасгуудын гол зорилго нь хэсэг, сууръ бүрт үйлдвэрлэлийн даалгаврыг хуваарлан өгч түүний биелэлтэнд хяналт тавих, анхан шатны тооцоог шуурхай нэвтрүүлэх, хэсэг сууриудын хоорондын ажил төрлийн холбоог зохицуулан өдөр тутмын шуурхай удирдлагаар хангаж, хэсгийн хүчээр хийж чадахгүй ажлыг бригадын хүчээр гүйцэтгэж байх ёстой.

Мал аж ахуйд шинжлэх ухаан техникийн ололтыг тууштай нэвтрүүлэх, нэгж бүтээгдэхүүнийг үйлдвэрлэхэд зарцуулж байгаа хөдөлмөр материалын зардлыг бүртгэж тооцох ажлыг зохион байгуулахад бригад, тасаг чухал рольтой

Баянзүрх сумын үржил үхрийн бригад дарга нь Ранаажав, намын хэсгийн зохион байгуулагч нь Багаа үзэл суртал зохион байгуулалтын ажлыг аж ахуйн ажилтай нягт холбон хүн бүртэй байнга ажилладгаас тус бригад нь аж ахуй, зохион байгуулалтын хувьд бэхжиж, нэгдлийн үйлдвэрийн даалгаврыг сүүлийн хэдэн жил дараалан биелүүлж сумандаа тэргүүний бригадын хэмжээнд хүрчээ.

Энэ бригад, 11 сууръгай 217 өрхтэй, хөдөлмөрийн чадвартай 223 хүнтэй 10—аад мянган малтай юм.

Бригадын зөвлөл, бүх ухуулагч, хариуцлагатнууд сар бүр цугларч урьд сарынхаа ажлыг дүгнэж, дараа сарын ажлаа хэлэлцэн төлөвлөдөг байна.

Социалист уралдааныг эрчимтэй өрнүүлэн сууриудыг сард нэг удаа, хүн нэг бүрийн ажлын 15 хоног тутамд, саальчдын уралдааныг өдөр өдрөөр дүгнэж, хоцорч яваа сууръ, хүн нэг бүртэй тодорхой ажилладаг байна.

Үйлдвэрлэлийн даалгавар, цаг үеийн гүйцэтгэх зорилтын төлөвлөгөөг хэсэг, сууръ, хүн нэг бүрт өгч түүнээ биелүүлэхийн тулд байн байн үзлэг шалгалгалтууд хийдэг заншилтай болжээ. Өндөр бүтээлийн өдөр зарлах, тэргүүнний хүмүүстэй уулзах, туршлага судлах, мэдээ тайланг тодорхой гаргаж ажилладгаас тайлан тооцоо бригад, агентуудын ажил нь жигд сайжирч байна.

Сууръ бүрийг улаан булан, халуун устай болгох зорилт тавиад одоо 11 суурийн 5 нь улаан булан, халуун устай, бүх өрхийн 50—60 хувь нь радио, оёдлын машинтай, бүх өрх нь ариун цэврийн булантай болжээ.

Энэ арга ажиллагааны үр дүнд тус бригадын 1963 оны төл бойжилт 103 хувь, мал өсгөх төлөвлөгөө нь төрөл бүр дээрээ 109—191 хувь, мөнгөн орлого нь 124,8 хувь, хадлан 110 хувь хашаа саравч 103 хувь, сүү 97,5 хувь худалдаа бэлтгэлийн 35 нэр төрлийн зүйлийн 30 нь 100—153 хувиар тус тус биелэгдэж бүх үхэр нь нэг ээлжийн, зарим сууриуд нь 2 ээлжийн хашаатай болжээ.

Батсүмбэрийн Лхамсүрэн даргатай саалийн нэгдүгээр ферм, 4 жил дараалан төлөвлөгөөт даалгавраа давуулан биелүүлж ирсэн тэргүүний ажилтай ферм юм. Энэ ферм 7 бригад, 82 өрх, 245 хүн амтай 3290 малтай үүний дотор саалийн үнээ 548 тай юм, Тус ферм, 1963 онд төлөвлөгөөт бүх зүйлээ 101—176,8 хувиар биелүүлж, үнээ бүрээс дунджаар 3560 литр сүү сааж, улсад тушаах сүүнийхээ төлөвлөгөөг 115 хувиар биелүүлжээ.

Тус ферм хөдөлмөрийн нарийн зохион байгуулалттай, хүч хөдөлмөрөө жигд өрнүүлж ажилладгаас хашаа барих, малын ашиг шим ашиглах, тэжээл бэлтгэж татах ажлыг бригадууд нь биеэ дааж хийдэг болжээ.

Малчдаас эхлээд бригад, фермийн хариуцлагатнуудад үүрэг даалгаврыг хуваарлан өгч түүний явцыг сар улирлаар судлан ямар зүйл нь биелэж, аль зүйл хоцорч байна гэдэгт дүгнэлт хийж, хоцорч байгаа зүйлийг биелүүлэх зохион байгуулалтын шуурхай арга хэмжээ авдаг байна.

Малчид, саальчид, бригад, фермийн өмнө тавигдсан зорилт, хийх ажлыг хүн бүрт сайн ойлгуулж чаддаг онцлогтой юм.

Уралдааныг доороос нь өрнүүлэн малчдаас аваад бригадуудын хооронд зохиож, 7 хоногоор дүгнэн цалинт дарцагийг шилжүүлж урамшил олгох, социалист хөдөлмөрийн бригад, төлөө бригадын хөдөлгөөнийг өрнүүлж ажилласнаар фермийн хэмжээгээр социалист хөдөлмөрийн бригад, төлөө бригад тус бүр нэгд бүх малчдын 50 хувь нь хамрагджээ.

Малчдын дунд зохиох хүмүүжил олон түмний ажил тогтмолжин долоо хоногт сонин уншлага, лекц, радио сонсгол явуулах мэргэжлийн хичээл хийдэг нь үр ашгаа өгч малаас их ашиг шимийг авах үндэс нь болдог байна,

Энэ фермд Хорлоо, Хаянхярваа, Дамбаа, Дугаржав ахлагчтай тэргүүний алдар цуутай бригад төрж улсын болзолыг давуулан биелүүлсэн сайчуул бүх саальчдын 69 хувийг эзлэж байна.

Энэ фермийн хөдөлмөрчдийн соёлжилт, хүмүүсийн аж амьдралын хэмжээ сайжирчээ.

Түүнчлэн Заамар сумын «Заамар» нэгдлийн Тогоо, Эрдэнэсантын «Саруул амьдрал» нэгдлийн Зундуйдорж, Мөнгөнморьт сумын «Дэлгэржавхлант» нэгдлийн Дагвадорж, Бүрэн сумын «Бүрэндэлгэрэх» нэгдлийн Амгаа, Өндөрширээт сумын «Хөгжлийн зам» нэгдлийн Чойжилсүрэн, Баянбараат сумын «Баян амьдрал» нэгдлийн Даваа, Алтанбулаг сумын «Монгол—Солонгос найрамдал» нэгдлийн Жанчив, Баянцагаан сумын «Өрнөх амьдрал» нэгдлийн Цагаачин, нарын зэрэг олон арван тэргүүний бригадын дарга нар тус бүгд хуралд оролцож байна.

Бригад, тасаг, фермүүд нь үйлдвэрлэн бүтээгч олон түмэн, хөдөлмөрийн багаж зэвсэг, түүхий эд, материалтай өдөр дутмын байнга холбоотой ажилладаг социалист ХАА-н үйлдвэрлэлийн эдийн засгийн нэгч юм.

Бригад, тасаг, фермүүд бол үйлдвэрлэлийн нэгжийн хувьд төлөвлөгөөт ажлын хамгийн гол нь тэнд шийдвэрлэгдэж байна.

Тасаг, ферм, бригадын дарга нар үдлдвэрлэлийн даалгаварыг биелүүлэхийн тулд үйлдвэрлэлийн нэгж хэсэг, сууръ бүрийн гүйцэтгэх үүрэг биелүүлэх бололцоо, арга замыг тодорхойлж улмаар хүмүүсийг хамтач үзэл санаагаар хөдөлмөрийг нь дээд зэргээр хоршоолох явдалд улс төр хүмүүжлийн ажлаа чиглүүлэх хэрэгтэй.

Хүн бүртэй ажиллах ажиллагааг сайжруулж бригадын өдөр, суурийн хүмүүжлийн ажил, хурал, зөвлөлгөөн, уралдаан, уулзалт, тэргүүн туршлагын сургууль, аялал зэрэг олон хэлбэрийг орон нутагт үйлдвэрлэлийн онцлогт тохируулан хэрэглэх нь чухал. ХАА-н нэгдэл, САА-нуудын тасаг, бригадын дарга нар зөвхөн үйлдвэрлэлийг зохион байгуулагч биш гишүүд ажилчдыг хүмүүжүүлэгч нар мөн.

Энэ их найдварлан хүлээлгэсэн итгэлийг биелүүлэхдээ юуны урьд үйлдвэрлэн бүтээгч малчид, тариачидтай ойр дотно байж, тэдний улс төр, хөдөлмөрийн идэвхийг өрнүүлэх арга замаар бригад, тасгийн аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг биелүүлж, аймаг сумандаа тэргүүний үлгэр жишээ бригад, тасаг, ферм болох хөдөлгөөнийг аймаг нийтийн эрч хүчтэй хөдөлгөөн болгон өрнүүлэхийг тус бүгд хурал дэвшүүлж байна.

Бүх бригад, тасаг, фермээс 1964 оны мал өсгөх, тариа ногоо тарих, хураах бусад бүх төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэх, суурийн хүмүүжлийг тогтмолжуулж ард түмнийг соёлжуулах талаар хэрхэн ажилласан тухай дүгнэж аймгийн тэргүүний бригад. тасаг, фермүүдийг шалгаруулан байр эзлүүлж урамшил, шагнал олгож байх нь зүйтэй байна.

Сүүлийн жилүүдэд үзэл суртал зохион байгуулалтын ажлыг үйлдвэрлэл, хүмүүсийн үйл ажиллагаанд ойртуулж улам тодорхой болгох зорилгоор ХАА-н нэгдэл, САА, үйлдвэрийн тасаг, ферм, бригад зэрэг аж ахуйн анхны нэгжүүдэд намын хэсгүүдийг байгуулан ажиллуулж байна. Намын хэсгийн ач холбогдол түүний зорилтыг тодорхойлж, ажлы нь сайжруулах тухай намын Төв Хорооны V бүгд хурал онцлон анхаарч, намын хэсгийг удирдах, түүний ажлыг улам тодорхой болгохоор зааж Намын Төв Хорооноос намын хэсгийн ахлагч нарын цалинг улсаас олгохоор шийдвэрлэж байна.

Намын хэсэг бол үйлдвэрлэлийн нэгж, үйлдвэрлэн бүтээгчидтэй ойр дотно ажилладгаараа

(Үргэлжлэл нь 5 дугаар нүүрт)

Намын байгууллагын ажлыг үйлдвэрлэлийн нэгж бүр рүү чиглүүлье

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлын дүн, аймгийн намын байгууллагуудын зорилтын тухай нөхөр Б. Дэжидийн илтгэлийн төгсгөл

нам засгийн шийдвэрийг амьдралд хэрэгжүүлэн, намын бодлогод хүмсийг итгүүлж, тэдний идэвхийг өрнүүлэх, шууд гардан зохион байгуулагч нар нь юм.

Тус аймагт намын хэсэг 70 ажиллаж байна.

Намын хэсгүүд бол үйлдвэрийн тодорхой хэсэгт хүн бүрийн ажлын амжилт, дутагдлыг судлаж, дүн шинжилгээ хийж тэднийг чиглүүлэн удирдаж байх ёстой. Намын хэсгийн энэ үүргийг орон нутгийн намын зарим байгууллага дутуу үнэлж ажлы нь шалгаж заавар зөвлөлгөө өгөхгүй ноцтой дутагдал оршиж байна.

Намын хэсэг, намын гишүүд, орлогчид, нам бус идэвхтнийг үйлдвэрлэлийн чухал шийдвэрлэх цэгүүдэд хуваарлаж, үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг цаг хугацаанд нь чанар сайтай биелүүлэхэд намын хэсгийн бүх ажил чиглэгдэнэ.

Тэд хэсгийнхээ техник ашиглалт, арчлалт, хөрөнгө материалын зарцуулалт, хөдөлмөрийн зохион байгуулалт, мал сүргийн арчилгаа тэжээллэг, цаг ашиглалт, хөлс төлөлтийн байдал, тайлан тооцоо дотоод эмх журам, намын гишүүдийн манлайлал, олон нийтийн байгууллага, хэсэг бүлгийн ажил дээр намын хяналт тавьж намын тогтоол шийдвэрийг газар дээр нь ажил болгож байх ёстой.

Намын хэсгийн гол ажил бол хүнтэй ажиллах нам засгийн тогтоол шийдвэрийг намын гишүүд, орлогч гишүүдэд гүнзгий ойлгуулж, тэдгээрээр дамжуулан хэсгийнхээ хамт олонд тайлбарлан таниулж биечлэн зохион байгуулах.

Ажилчин, малчдын соёл техникийн мэдлэгийг дээшлүүлэх, мал таргалуулах, төлийг хөрвөөний аргаар бойжуулах, тугал заяадуулах, хашаа саравч барих, өвс хадах, тариа тарих, хураах төл бүрийн техникийн анхны мэдлэгхүүнтэй болгох, намын гишүүд, ажилчид, малчидтай ажиллаад зогсохгүй түүний гэр бүл, үр хүүхдийн хүмүүжилд анхаарч эцэг, эхчүүдээс хүүхдээ хэрхэн хүмүүжүүлж байгааг судлах сурагчдыг зуны амралтын цагаар нь нэгдэл, СAA-н үйлдвэрлэлд идэвхтэй оролцуулах.

Намын гишүүн бус идэвхтнийг бүртгэн авч тэдэнд намын дүрэм программ судлуулж намын хэсгийн хуралд урьж суулгах, хүмүүжил хөдөлмөрийн даалгавар өгөх зэргээр ажиллаж намын эгнээг тэргүүний ажилчин, малчдаар өргөтгөхөд анхаарч ажиллах.

Үйлдвэрчин, залуучууд, эмэгтэйчүүд зэрэг олон нийтийн байгууллагын үйл ажиллагааг тасаг, бригадын өмнө тавигдаж байгаа зорилтыг амжилттай биелүүлэхэд чиглүүлэн удирдах үүрэгтэй. Намын хэсгээс зохиож байгаа үзэл суртал, зохион байгуулалтын үр дүнг түшиглэсэн газрынх нь аж ахуйн ажлын амжилтаар хэмждэг хатуу журам тогтоох. Намаас тавьсан зорилтын амжилт, хөдөлмөрчдийн улс төрийн ухамсар, хөдөлмөрийн идэвхийн өсөлтөөс ихээхэн шалтгаална.

Иймд намын нэг гол ажил бол суурь бүрийг соёлжуулан хүмүүжлий нь тогтмол болгох асуудал болж байна.

МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурал дээр Ю. Цэдэнбал хэлэхдээ: «Намын байгууллагыг аж ахуйн байгуулалт тийш бүрэн хандуулахдаа төлөвлөгөөний хувь заяаг үйлдвэрлэлийн анхан шатны нэгжид шийдвэрлэгддэгийг санаад, бид зохион байгуулалт, үзэл суртлын ажлын гол нурууг хөдөө аж ахуйн нэгдэл, СAA-н тасаг, бригад, суурь, аж үйлдвэр, барилгын газрын цех, бригад, хэсэг тийш бүрэн шилжүүлэх хэрэгтэй байна» гэжээ. Иймээс суурийн малчдын дотор зохиох улс төр, хүмүүжлийн ажлын эрч хүчийг улам нэмэгдүүлэх явдал шаардагдаж байна. Мөнгөнморьт, Лүн, Баянзүрх сумдын намын байгууллага суурийн хүмүүжлийн ажлын талаар нилээд туршлагажиж байгаагаас тэргүүний ажилтай суурьуд олширч байна.

Гэвч суурийн хүмүүжлийн ажил газар бүр тогтмолжиж нийтээр сайжирч чадаагүй байна.

Тариат, Баянцогт, Алтанбулаг сумдын хонины 60-аад сууриар орж суурийн хүмүүжлийн ажлыг шалгаж үзэхэд тогтмол хүмүүжлийн ажилтай суурь нэг ч байхгүй, зарим суурийн ахлагчид суурийн хүмүүжлийн ажил гэж чухам юу байдгийг ч мэдэхгүй байна. Суурьт зохиох хүмүүжлийн ажил бол хөдөө орон нутагт жинхэнэ үйлдвэрлэгчдийн амьдралын гүнд өдөр дутам явуулдаг хүмүүжлийн ажлын хамгийн энгийн хэлбэр бөгөөд суурийн малчдыг нам засгийн тогтоол шийдвэр, үйлдвэрлэлийн хээ даалгаврыг хангахад идэвхжүүлж улам соёлжуулах үүрэгтэй юм.

Суурийн хүмүүжлийн ажил нь уншлага явуулах, яриа сонсгол хийх, радио сонсох, бичиг үсгийн дадлага хичээл хийх, уран зохиол унших ба ярилцах, дуу хөгжим, бүжиг, биеийн тамирт сурах, ариун цэвэр гэгээрлийн ажил явуулах, уралдаан зохиох, тэргүүн туршлагат суралцах, зоо—мал эмнэлгийн анхны мэдэгдэхүүн судлах, суурийн ажлыг дүгнэж зорилтоо тодорхойлох, үлгэр таавар ярих, суурийн ба гэр бүлийн концерт бэлтгэж тоглох зэрэг олон хэлбэртэй өргөн хүрээтэй байх хэрэгтэй.

Намын үүрүүдээс суурийн хүмүүжлийн ажлын талаар төлөвлөгөө хуваарь гаргаж явцыг шалгаж заавар зөвлөлгөө чиглэл өгч суурийн хүмүүжүүлэгчдийн илтгэл сонсголыг авах, сонин хэвлэлд бичих зэргээр тодорхой удирдаж байх хэрэгтэй.

Намын хэсгийн ахлагч ухуулагчдын зохиож байгаа хүмүүжлийн ажил нь суурийн өмнө тавигдаж байгаа тухайн үеийн зорилттой нягт холбогдож байхын хамт суурийн малчин бүрийн жилийн дотор гүйцэтгэх ажлын хэмжээ, олох үр дүн түүний ач тус авах хөлсийг сар улирлаар тогтмол дүгнэж танилцуулж байх хэрэгтэй.

Суурийн хүмүүжлийн ажил нь тодорхой бүртгэл журналтай тэр нь жил дараалан суурийн ахлагчийн албан хэргийн нэг хэсэг болон хадгалагдаж байх ёстой.

Намын үзэл суртлын ажлын нөлөөлөх хүрээг өргөтгөн хүн бүрд хүргэхийн тулд гагцхүү хөдөөд суурийн хүмүүжлийн ажлыг тогтмолжуулаад зогсох биш, аймаг, сум—нэгдэл, сангийн аж ахуй үйлдвэрүүдийн төв, хот суурин газруудад, Баянзүрх сумын намын байгууллагын туршлагаар айл өрхүүдийг аравтын системээр хуваарлан аравт бүрийг нэг ухуулагчид хариуцуулж түүний удирдлаганд аравтын хүмүүжүүлэгчдийг томилон өгч 7 хоногийн хуваар төлөвлөгөө, бүртгэлтэйгээр хүмүүжлийн ажлыг зохиодог журам тогтоох хэрэгтэй байна.

Намын үүр хороод, намын хэсгээс суурьт зохиох хүмүүжлийн ажлыг тодорхой чиглүүлж, олон нийтийн байгууллага, мэргэжилтэн, сэхээтэн, удирдах хүмүүсийн хүчийг зохион байгуулж суурийн хүмүүжлийн ажилд туслалцуулах хэрэгтэй.

Суурийн хүмүүжлийн ажлыг зохиохдоо өглөө, орой, хоол цайны өмнө, хойно аль бололцоотой үед нэг удаа 20—30 минут явуулж байх нь тохиромжтой юм.

Суурийн хүмүүжлийн ажил хир зэрэг сайн байх нь бригадын дарга, намын хэсгийн зохион байгуулагчид, сум—нэгдэл, сангийн аж ахуйн намын байгууллагын удирдлагын анхаарал чармайлтаас шууд шалтгаална.

Хамтын аж ахуйн үйлдвэрлэлийн нэгж суурийг улс төр, хүмүүжил соёл гэгээрлийн ажлын жинхэнэ төв болгохоор хүч бололцоогоо дайчлан ажиллах явдал чухал байна.

Аймгийн худалдаа бэлтгэлийн байгууллагын ажлыг явуулахад тус байгууллагын үндсэн нэгж болсон агентууд асар их үүрэг гүйцэтгэж аймгийн бүх бараа гүйлгээний 26,1 хувь, ноос, ноолуур, хөөвөр, хялгас хөлдүү түүхийн эд, ангийн үсний 30—40 хувийг тус тус бэлтгэж байна. Одоо аймгийн хэмжээгээр 140 агент ажиллаж, үүнээс эрхэлсэн ажлаа нэр төртэй биелүүлж байгаа тэргүүний агент олон байна. Сэргэлэн сумын агент Намсрай 6 жил шахам агентын ажил хийхдээ хариуцсан айл өрхөөрөө 7 хоног тутам явж үйлчлэн, жил бүр сумынхаа төлөвлөгөөт тарваганы арьсны 30--40 хувийг биелүүлж ирсэн байна. Намсрай жил бүр 350—400 тарвага, 10—12 үнэг агнаж арьс тосы нь бүрэн ашиглаж бэлтгэлд нийлүүлдэг байна.

1963 онд бараа, ном худалдаалах төлөвлөгөөг 106--112 хувиар бэлтгэлийн 36 нэр төрлийн зүйлээс 20--ыг 100--200 хувиар биелүүлсэн Тариатын Ламжав, Алтанбулагийн Санжаажав, Баянцагааны Ишцэдэн нарын зэрэг тэргүүний ажилтай олон агентыг дурьдаж болно.

Гэвч зарим агентууд хариуцсан айл өрхөөрөө тогтмол явж үйлчлэхгүй хөдөлмөрчдийг бараа материалаар тасалдуулан чирэгдүүлэх, бэтгэлийн зүйлийн цугларуулалтыг удаашруулж чанарын нь муутгах, социалист өмчинд хайхрамжгүй хандах, аж ахуйн ажлыг ухуулгын ажилтай хослон зохиохгүй байна. Агентуудын ажилд соёлч боловсон байдал муу нэвтэрч барааны хадгалалт, хамгаалал, ариун цэвэр, эмх цэгц олигтой биш байна.

Агентууд бол худалдаа бэлтгэлийн байгууллагыг төлөөлж олон түмний дотор байнга ажилладаг учир, агентуудын ажлыг сайжруулах нь худалдаа бэлтгэлийн байгууллагуудын ажлыг сайжруулах үндэс нь юм.

Агент бол хариуцсан бригадынхаа төлөвлөгөөт бүх даалгаврыг цаг хугацаанд нь ханган биелүүлэх бололцоог судлаж ямар журмаар яаж биелүүлэх тухайгаа төлөвлөн боловсруулж, бригадын хөдөлмөрчдөд тайлангаа тавьж тэдний санал зөвлөлгөөнийг сонсож байх хэрэгтэй. Агентуудыг ажиллах бололцоогоор нь хангах, бараа материалын хадгалалт, хамгаалалт ариун цэврийг сайжруулахын тулд нүүдлийн ба суурин байдалд тохирсон нэг загварын нугастай мухлаг буюу пин, лангуу хийж өгөхийн хамт агент бүрийг дециметрийн хэмжээтэй модон хавчаартай болгох хэрэгтэй.

Агентуудыг тогтвортой ажиллуулж тэднийг ажилд нь байнга сургаж мэдлэг мэргэжилтэй болгох явдал чухал.

Агентуудыг ферм, бригадын зөвлөлийн гишүүн болгож бригад, фермийн ажлыг удирдан туслах хүний нэг болтол нь хариуцлагыг өндөржүүлж хөдөө аж ахуйн үйлдвэрлэлийн ажилд агентуудыг тодорхой үүрэг хариуцлагатай ажиллуулахын зэрэгцээгээр бригад, фермийн дарга нарыг агентын ажлыг гардан удирдаж тусалдаг болгох хэрэгтэй. Бүх сум—нэгдэл, сум—сангийн аж ахуйнуудад ажиллаж байгаа нийт агентуудыг өвлийн улиралд тэмээн хөсгөөр бусад улирлуудад морин тэргээр хангах арга хэмжээ авах нь зүйтэй.

Оны эхнээс жигд эрчтэй ажиллаж нэгдүгээр улирлын бэлтгэлийн төлөвлөгөөг агент нэг бүрээр биелүүлүүлсэн үндсэн дээр аймгийн бүх агентуудын туршлага солилцох зөвлөлгөөн семинарыг энэ оны 4 дүгээр сард аймгийн төвд зохион явуулахаар аймгийн намын хороо, ардын депутатуудын хурлын гүйцэтгэх захиргаа шийдвэрлэж байна.

Одоо аймгийн нам, улс, олон нийтийн бүх байгууллага хөдөлмөрчдийн өмнө зогсож байгаа ээлжит ажил бол төлөө бүрэн бойжуулах, хаврын тариаланд бэлтгэж, техник засварыг чанартай хийж дуусгах маш чухал зорилт тулгарч байна. Байгууллага, хүн бүр шинийг сэдэвлэн санаачилж эрхэлсэн ажилдаа улам ахин давших амжилтыг олж, нам ард түмнээс даалгаж хүлээлгэсэн эрхэм чухал үүргээ нэр төртэй биелүүлэхийг аймгийн намын III бүгд хурал та бүхнээс уриалж байна.

БАГАЧУУД МАЛЧДАД ЮУ БЭЛЭГЛЭВ

Батсүмбэр сум-сангийн аж ахуйн 7 жилийн дунд сургуулийн сурагчид сангийн аж ахуйн малчдад төл хүлээн авахад зориулан төлийн нэмнээ, элгэвч, гарын бээлий, лаа, шүдэнз, бусад төрлийн хэрэглэлийг үлэмж хэмжээгээр бэлтгэн бэлэглэв.

Малчдад туслах энэ ажилд багш Шагжавын удирдсан 6-гийн "А" анги сайн оролцжээ.

Пионер Норовранцэн

Техник засварыг яаравчлан дуусгая

1963 оны газар тариалангийн үйлдвэрлэлийн бүх ажил өнгөрсөн намрын тариа хураалтаар шувтарч САА, МААМ станц, хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдийн өмнө 1964 оны хаврын тариалтанд бэлтгэх ээлжит чухал зорилт тавигдаж байна.

Энэ ажлын үндсэн хэсэг нь хаврын тариалалтанд хэрэглэгдэх бүх трактор ХАА—н техникийг цаг алдалгүй чанартай засах тариалах үрээ бэлтгэх явдал билээ.

Гэтэл САА, ХАА—н нэгдлүүдэд тариалах үрийн дутууг олж бэлтгэх, байгаа үрээ цэвэрлэж дугаарлах, техникийн сэлбэг запасыг бэлтгэж засварыг дуусгах ажил удаашралтай явагдаж байна.

2 дугаар сарын 10—ны байдлаар тракторын 47,8, анжисны 62,4 үрлэгчийн 60,1, борнойн 71,2 хувь тус тус засварлагдаж бүх техникийн 55 хувь нь хаврын тариалалтанд бэлтгэгдээд байна.

Архуст, Батсүмбэрийн САА—нууд Эрдэнэсантын МААМ станц хаврын засварын бэлтгэлийг сайн хангаж засварыг цаг алдалгүй хийснээс тракторын 58 хувь, чиргүүл машины 85 хувийг засварлаж тариалах тариа ногооны үр ба засварыг 4 дүгээр сарын 1 ны дотор багтаан дуусгахаар зориг бадрангуй ажиллаж байна,

Батсүмбэр, Жаргалантын сангийн аж ахуй Эрдэнэсантын МААМ станцууд хавар зуны дулаан улиралд хаврын тариаланд шаардагдах ХАА—н чиргүүл, дүүжин машинуудынхаа ихэнхийг засварлаж амжсан нь өвлийн засварыг эрт дуусгах боломжтой болгож байна.

Жил ирэх дутам газар тариалангийн хэмжээ нэмэгдэн агротехникийн шаардлага, улам нарийсч ажлыг чадамгай зохион байгуулах явдал шаардагдаж байна.

Энэ оны өвлийн засвараар өнгөрсөн оныхоос хэдэн арван илүү тооны трактор, ХАА—н машин засварлах ба тарих үрийг цэвэрлэж хордуулахад хичнээн их хүч хөдөлмөр хэрэглэгдэх нь ил байна.

Намрын тариа хураалтын ажил дуусаад дариу 3 сар гаруй хугацаа өнгөрч байхад Баянцогт, Угтаалын сангийн аж ахуйнууд Баяндэлгэр, Сэргэлэнгийн МААМ станцуудын засварын ажил маш удаашралтай явагдаж байна.

Энэ нь тариа хураалтын ажил дуусмагц засварын ажлыг эхлүүлэхийн оронд бөөнөөр нь амралт чөлөө өгч явуулах засварын төлөвлөгөөг эртнээс гаргаж хэрэглэгдэх запасуудыг олж бэлтгээгүйгээс болж байна.

МАХН—ын Төв Хороо, БНМАУ—ын Сайд нарын Зөвлөлөөс 1962 оны 4 дүгээр сард ХАА-н машин техникийн ашиглалт засвар хадгалалтыг сайжруулах талаар чухал тогтоол гаргасан билээ.

Уул тогтоолд засварыг зангилгааны аргаар хэсэгчлэн хийх тухай тодорхой заасан байна.

Ялангуяа засварын тохилог дулаан байртай аж ахуй,станцууд зангилгааны аргаар хэсэгчлэн засварлах давшилттай тэргүүний аргыг заавал хэрэглэх хэрэгтэй. Гэтэл зангилгааны аргыг хэрэглэх бололцоотой нилээд аж ахуй, станц давшилт аргыг үйлдвэрт нэвтрүүлэхгүй хуучныхаа, бригадын аргаар буюу эзэмшиж байгаа тракторчин нараар нь бүхэл бүтэн тракторыг засварлаж байна.

Зангилгаагаар нь хэсэгчлэн засварлахын тулд тракторыг үндсэн ба аслах мотоор, хурдын хайрцаг, явах анги, туслах анги, цахилгаан тоноглол гэх зэргээр хэд хэдэн зангилгаа болгож тус бүр дээр 4—5 хүнийг тогтмол ажиллуулах хэрэгтэй.

Ер нь хүмүүс нэг зангилгаан дээр тогтмол ажилладаг учир түүндээ түргэн мэрэгжиж улмаар засварын чанар сайжран хурдасдаг байна. Засварыг хир зэрэг чанартай хийсэн техник засварыг яаж ажиллуулсан зэргээс газар тариалангийн ажил шалтгаалдаг. Баянцогт, Батсүмбэрийн сангийн аж ахуй, Эрдэнсантын МААМ станцууд өнгөрсөн жил өвөл зуны техник засварыг сайн хийсний үрээр 1963 оны хаврын тариалалт намрын тариа хураалтын ажлыг богино хугацаанд дуусгалаа. Сангийн аж ахуй, станцууд юу юуны урьд одоо засварлагдаагүй байгаа хаврын тариалалтад ажиллах трактор чиргүүл, дүүжин машинуудыг энэ үлдэж байгаа богино хугацаанд нарийн хуваарь төлөвлөгөөтэй засварлуулах, хэрэглэгдэх сэлбэг хэрэглэгдүүний захилага тооцоог гарган яаралтай олж бэлтгэх явдал шаардагдаж байна.

Хаврын тариалалтанд ажиллах техник засварын ажилд нарийн зохион байгуулалттай орж, засварыг 3 дугаар сарын 20 нд чанартай дуусгаж хаврын тариалангийн бэлтгэл техник засварыг хүлээн авах комисст 100 хувь хүлээлгэн өхийн төлөө сангийн аж ахуй, МААМ станцын захиргааны дэргэдэх нам, олон нийтийн байгууллагууд бүх хүч бололцоогоо дайчлан ажиллаж социалист уралдааныг эрч далайцтай өрнүүлэх замаар энэ ажилд ажилчин олны идэвх хүчийг чиглүүлэх хэрэгтэй.

Н. Мишиг

МАНАЙ СОНИНЫ МӨРӨӨР

Дэлгэрхаан сумын «Залуучуудын хөгжил» нэгдлийн авто машины жолооч Ч. Халзан, энгийн залуу Т. Отгон нарын ажил төрөлгүй болон архи ууж, агсан согтуу тавьж, нийтийн хэв журам зөрчсөн тухай «Анхдугаар таван жил» сонины 4, 7 дугаарт шүүмжлэгдсэн шүүмжлэлийн мөрөөр арга хэмжээ авсан тухай тус сумын эвлэлийн хорооны дарга Д. Сумъяа манайд хариу ирүүлэв. Нэгдлийн ерөнхий хороо,хуулийн байгууллага Ч. Халзан,Т.Отгон нарт тодорхой арга хэмжээ авч ажилгүй танхайрч явсан энгийн залуу Т. Отгонд нэгдлийн 200 гаруй хуц хариуцуулан маллуулжээ. Архи ууж агсан согтуу тавьж, хүний эрх чөлөөнд халдаж байсан авто машины жолооч Ч. Халзанг хуулийн байгууллагат шилжүүлэн шүүхийн хурлаар арга хэмжээ авчээ.

Хөдөлмөрчдийн захидлын тойм

●Батсүмбэрийн сангийн аж ахуйн худалдаа бэлтгэлийн ангийн дэргэдэх ангийн нийгэмлэгийн гишүүн анчин Молом ан гэрээний ажлыг 13 наснаасаа эхлэн 54 нас хүртлээ хийж байгаа хүн.

Анчин Молом 1963 онд сумын хаа худалдаа бэлтгэлийн ангид зээрийн мах 123 кг, үнэг 15, чоно 1,тарвага 53,дорго 5,бугын эвэр 9 кг,зээрийн арьс 5,мануул нэгийг тушаажээ. Өвгөн анчин одоо 1964 онд зээрийн мах 50 кг чоно 1,үнэг 2—ийг тушаахаар амлалт үүрэг авч зээрийн мах 136 кг тушаагаад байна.

Ц.Дорж

●Баяндэлгэр сумын«Хэрлэн баян» нэгдлийн 2 дугаар бригадынхан 1 дүгээр улирлын хөлдүү түүхий эд бэлтгэлийн 41 нэр төрлийн зүйлээс 16 нэр төрлий нь 100—150 хувиар биелүүлж сумандаа тэргүүн байр эзлэж байна.Одоо дутуу байгаа бэлтгэлийн зүйлийг ойрын хугацаанд биелүүлэхээр зориг төгөлдөр ажиллаж байна.

Ш.Базарсад

●Бүрэн сумын худалдаа бэлтгэлийн анги 1964 оны 1 дүгээр улиралд чоно, үнэг агнах төлөвлөгөөг 100 хувь туулай,хярс агналтыг 110—122 хувиар тус тус биелүүлжээ.Агнуурын энэ ажилд анчин Доржпалам, Сандаг,Гунгаа нар бусдаасаа олон ан агнасан байна.

С.Дашдэндэв.

●Тариат сумын ХЗЭ-ийн үүрийн дарга Дамдиндоржоор удирдуусан цанын аялалынхан бригад суурнудаар орж нийтдээ 110 км аялажээ. Уг аялалынхан хэсэгчлэн концерт тоглож яриа танилцуулга хийсний дээр төллөх малын суурьт хөрзөн хороо нэгийг барьж өгчээ. Мөн хаваржааны чулуу түүж цэвэрлэж 2 дугаар бригадын хоньчин Аюушжавынд төлийн элгэвч 50 ширхэгийг бэлэглэсэн байна.

Г.Баасанжав

●Жаргалантын сангийн аж ахуйн 11 жилийн дунд сургуулийн 7 дугаар ангийн пионер сурагчид, өөрийн сургуулийн шеф Самбуу—ёндон ахлагчтай хонин суурь дээр очиж 2 өдөр ажиллаа.

Тэд хашаа засах, хот малтах, цас цэвэрлэх төл хүлээн авах байрыг нь дулаалах тэжээл татаж өгөх зэрэг ажилд туслалцлаа.

Б.Батмөнх

●Эрдэнсант сумын бага сургуулийн багш сурагчид цаны өргөн зугаалга хийлээ. Зугаалгын үеэр сургууль ба пионерийн бүлгэмийн цанын аврага шалгаруулав. Аврага шалгаруулах тэмцээнд 30 шахам пионер сурагчид оров.
4 дүгээр ангийн сурагч Мэдэхгүй, 2 дугаар ангийн Нэргүй нар 1,2 дугаар байр эзлэв.

●Алтанбулаг сумын «Монгол Согосын найрамдал» нэгдлийн гишүүн, анчин Бадам нэгдэлчдийнхээ баярыг угтаж үнэг 7, мануул 1—ийг агнаж арьсы нь сумычхаа худалдаа бэлтгэлийн ангид тушаав.

●. . . . дугаар их бууны анги онгоц ашиглалтын дэргэдэх үйлдвэрчний эвлэлийн бүлэг эмэгтэйчүүдийн хамт олон Алтанбулаг сумын «Монгол—Солонгосын найрамдал» нэгдлийн малчдад нэмнээ, элгэвч, уут, лаа, бээлий, шүдэнз саван зэргийг олон тоогоор бэлэглэв.

Г.Батхүү

●Алтанбулаг сумын 8 жилийн дунд сургууль төлийн бэлтгэлийг хангахад идэвхтэй туслаж байна. Саяхан хэсэг багш сурагчид төлийн бэлтгэл ажилд туслах 3 хоногийн ажил зохиож өөрийн шеф, богийн 2 дугаар бригадад очиж 500 хонины багтаамжтай тохилог сайхан хашаа 2-ыг барьж өгчээ.

Мөн төлийн бэлтгэлд зориулж 24 тонн өвс,8 тонн хөх бууц тataж өгсөний дээр хоньчин Цэдэн, Цэдэндорж, Цэрэндорж нарын суурийн 3 хашааг засч тохижууллаа. Төлчдөд зориулж суурь бүхэнд захидал бичиж төлийн уут, нэмнээ,угж,элгэвч,лаа,шүдэнз бэлэг болгож явууллаа.

Ш.Гунгаа

●Баянчандманий дундын засварын газрын ажилчны клубын дэргэдэх, хүүхдийн секц хүүхдийн дунд дуу, хөгжим, бүжиг,жижиг,кино, бөхийн зэрэг дугуйлангууд тогтмол хичээллэж сум бригадын төвд кино гаргаж жүжиг тоглож байна. Энэ секцийн хүүхдүүд Баянцогтын сангийн аж ахуйн төвд «Хүү» гэдэг драмын жүжиг тоглосон нь уран чадамгай болж үзэгч олны хайр талархлыг хүлээв.

Эд нар удахгүй Батсүмбэр,Борнуур, Жаргалантын сангийн аж ахуйнуудаар аялан явж тоглохоор бэлтгэж байна.

Д.Жамьян

●Баянцогтын сангийн аж ахуйд хөдөө аж ахуйн машин механизмын жолооч нарт мэргэжлийн зэрэг, үнэмлэх олгох улсын шалгалт явагдлаа.

Трактор камбайны жолоочоор 126 хүн шалгуулж 95,9 хувийн сурлагын дүн үзүүллээ.

Тракторч, комбайнч Нямдорж, механик Тогтох нар 1 дүгээр зэрэг, Цэдэвдамбаа, Баярсайхан, Очирсүх, боловсон хүчний эрхлэгч Бямбасүрэн нарын 6 хүн 2 дугаар зэргийн жолоочийн үнэмлэх авлаа.

Д. Содномдорж

*Сүхбаатарын нэрэмжит Эдийн Засгийн дээд сургуулийн хэсэг багш, оюутнууд өвлийнхөө амралтаар Угтаалцайдам сумын Залуучуудын нэрэмжит атрын сангийн аж ахуйд урлагаар үйлчлэв.

Залуучууд оюутны 2 дугаар их наадмын шагналт оюутан Должингийн дуулсан «Үлэмжийн чанар», «Баянмонгол» оюутан эмэгтэйчүүдийн найраг дуунууд үзэгчдэд ихэд таашаагдан тэдний талархал хүлээв.

Концертын дараа атрын сангийн аж ахуйн залуустай хамтран«нөхөрлөл»гэдэг өргөн үдэшлэг зохиов.

Ц.Гэндэн

Хариуцлагатай эрхлэгч

С. ДИНСМАА.

Х—03216

«Анхдугаар таван жил» сонины газар хэвлэв.

Орон бүхний пролетари нар нэгдэгтүн!

Анхдугаар ТАВАН ЖИЛ

Төв аймгийн намын хороо,
АДХ Гүйцэтгэх захиргааны сонин.

16 дахь жилдээ
№ 16 (1351)

1964 оны
2 дугаар сарын 24

ДАВАА

ОЛОЛТОО БЭХЖҮҮЛЖ,ШИНЭ ЗОРИЛТОНД НЭГ ХҮН ШИГ АЖИЛЛАЦГААЯ

Аймгийн АДХ-ын дөрөвдүгээр чуулган 2 дугаар сарын тэргүүн хагаст болж 1963 оны төлөвлөгөөт ажлын дүн аймгийн 1964 оны аж ахуй,соёлын хуульчилсан төлөвлөгөөний тухай хэлэлцэж батлав. Дөрөвдүгээр чуулганд: депутатуудаас гадна анхан шатны үүр,хороодын нарийн бичгийн дарга нар сум-нэгдэл, сангийн аж ахуй, төв, хөдөөгийн албан үйлдвэрийн газрын дарга нар, аймгийн тэргүүний сайчуул оролцлоо. Мөн чуулганд Сайд нарын Зөвлөлийн орлогч дарга нөхөр Дүгэрсүрэн оролцлоо.

Дөрөвдүгээр чуулган 1963 оны төлөвлөгөөт бүх үзүүлэлтийг жигд биелүүлэн нам,засгийн хаа хайр шагнал хүртсэнд тус аймгийн хөдөлмөрчдийн хөдөлмөрийн зориг идэвхи улам бадарч байгааг бахархан тэмдэглэв.

Депутатууд тус чуулганд оролцогсод 1964 онд аймгаа улсад нэгдүгээр байр эзлүүлэхийн төлөө хамаг хүч, уран авьяасаа дайчилж, өнгөрсөн оны ажилд үзэгдсэн дутагдал бүхнийг арилгаж хүнийг дээд зэргээр хайрлаж,сурган дадлагажуулах,манай бүтээлийн жинхэнэ эзэд болсон ажилчид, хөдөлмөрч малчид, тариачидтай нэг бүрчлэн ажиллаж ухамсарлуулах замаар энэ оны бүх төлөвлөгөөг хугацаанаас нь өмнө давуулан биелүүлэх нь бидний үүрэг гэж үзэв. Аймгийн 1964 оны төлөвлөгөөний үндсэн зорилт бол малыг 6,2 хувь өсгөж 1374,5 мянгад хүргэнэ. Сум бүр малаа 5 төрөл дээр нь өсгөх юм

Нарийн тооцооны үндсэн дээр малын бүх хорогдлыг багасгаж эрүүлжүүлэх талаар их арга хэмжээ авагдах болно.Малын үүлдэр чанарт онцын анхаарал тавьж, малын ашиг шимийг дээд хэмжээгээр ашиглах гахай,шувууны тоог үлэмж нэмэгдүүлж,энэ онд 103,8 мянган тонн хадлан авч 1500 тонныг аймгийн фондод хадгалах юм.Энэ бүхэнд САА, хөдөө аж ахуйн нэгдэл үржил зохиомол хээлтүүлгийн ба МАА МС-уудын гүйцэтгэх үүрэг үлэмж нэмэгдэж байна.Газар тариалангийн талаар үйлдвэрүүдийг түүхий эдээр хүн амыг хүнсний ногоогоор хангаж мал аж ахуйд тэжээлийн бат бааз бэлтгэн 1965 оны бүх үрийн нөөцийг бий болгох том зорилт дэвшүүлэв.

Үүний тулд сангийн аж ахуйнууд 90575 га-д,хөдөө аж ахуйн нэгдлүүд 21 мянган га-д тус тус үр тариа, хүнсний ногоо тарих болно.

Аймгийн үйлдвэрүүдийн нийт бүтээгдэхүүний хэмжээ 1960 оны хөдөлбөргүй үнээр 6 сая 617,5 мянган төгрөгт хүрнэ. Аймгийн дүнгээр 1964 онд 1474,0 мянган тонн ноос, ноолуур, хөөвөр, хялгас бэлтгэнэ. Барилгын байгууллагууд 3,6 сая төгрөгийн 6 том барилга угсралтын ажил хийнэ.

Бага дунд сургуулиудын сурагчид энэ онд 6,7 хувь, элсэлт, 25,1 хувь, төгсөлт 12,3 хувиар тус тус өсч 1600 хүүхэд дотуур байранд орно Дөрөвдүгээр чуулган, аймгийн улс,ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт зорилтыг биелүүлэхийн чухал нэгж нь бригад мөн бөгөөд төлөвлөгөөт бүх үүрэгтээ нягт хослуулан бригадуудыг тохижуулах,суурийг хөдөлмөрчдийн соёлжилтын суурь үндэс болгохыг онцлон хэлэлцэв. Сум нэгдэл, сум сангийн аж ахуй нэгэн удирдлаганд байгаа нь төрийн удирдах ролийг тойлгон гаргах боломжийг өгч байгаа учир, төлөвлөгөөний биелэлтэнд төрийн хяналтыг хүчтэй болгох, аймаг, сум, хороодын депутат, байнгын комиссуудыг тогтмол ажиллуулан газар бүр уралдааныг эрчимжүүлж, түүнийг дүгнэхдээ: олон түмний соёлжилт хууль, дүрэм, тогтоол төлөвлөгөөний биелэлт зэрэг олон талыг харахын чухлыг тус чуулган заав.

Чуулганы бүх ажиллагаа гагцхүү 1964 онд бүх салбарын төлөвлөгөөг жигд сайн биелүүлэхэд чиглэгдэв. Гол ажил маань төл хүлээн авах бэлтгэлийг бүх талаар хангаж,гарсан төлийг бүрэн бойжуулах асуудал юм. Аймгийн чуулганд оролцсон Эрдэнэ сумын 3 дугаар бригадын дарга нөхөр Буджав,манай төллөх 20 мянган хонь хоёр ээлжийн хашаатай боллоо гээд мал өвөлжилт, төлийн бэлтгэл хоёрыг бүх жилийн туршийн үйлдвэрлэл болгон явуулбал,зохих цагтаа тэвдэхгүй байж болдогыг бүх бригадын дарга нарт анхааруулан уриалав.

Эрдэнэсант сум 1964 онд малаа 90 мянгад хүргэхийг 100 мянган толгойд хүргэнэ гэж чуулганы индэр дээрээс үүрэг авав.

Охид,хөвгүүдэд мал ажиллагааны арга техник эзэмшүүлэх тухай тэргүүний олон хүн үг хэлж үүрэг авсан билээ. Одоо тус аймгийн нутаг дэвсгэрт 20—30 см цас унаж Алтанбулаг,Тариат,Баянбараат, Баян, Баянжаргалан, Архуст зэрэг нилээд сум зудын хүнд байдалд оров.Гэвч тэдгээр сумдын хөдөлмөрчид аймгийн зуд"эсэргүүцэх комиссын тусламжтай 40—42 градусын хүйтнийг тоохгүй хөр цас ухаж,мал сүргээ гарздахгүй бүрэн онд оруулах, нялх нярай төлөө арчлан бойжуулахын төлөө өдөр шөнөгүй ёстой эх орончоор ажиллаж байна.Энэ бүхэн бол тус аймгийн хөдөлмөрч малчдын зориг эрмэлзлэл хичнээн өндөр байгаа бөгөөд аймгийн намын III бүгд хурал,IV чуулганыхаа шийдвэрийг биелүүлэхийн төлөө нэг хүн шиг ажиллаж буйн баталгаа юм.

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 4 дүгээр чуулганы тогтоол

Аймгийн улс, ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1964 оны төлөвлөгөөний тухай

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 4 дүгээр чуулганаас тогтоох нь:

1. Аймгийн АДХ-ын Гүйцэтгэх Захиргаанаас оруулсан аймгийн улс,ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1964 оны төлөвлөгөөг баталсугай.

2. Аймгийн АДХ—ын чуулганд депутатуудаас тавьсан санал хүсэлтийг хянан үзэж тус аймгийн улс,ардын аж ахуй, соёлыг хөгжүүлэх 1964 оны төлөвлөгөөг биелүүлэх арга хэмжээ авахыг аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргаанд даалгасугай.

3, Аймгийн аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг биелүүлэх 1964 оны ажлын графикыг баталсугай

Аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргааны дарга Жамсран

Хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга Дашдорж

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 4 дүгээр чуулганы тогтоол

Аймгийн орлого, зарлагын 1964 оны төсвийн тухай

Аймгийн АДХ—ын 6 дахь удаагийн 4 дүгээр чуулганаас тогтоох нь:

1. Аймгийн 1964 оны орлогын төсвийг 11741,0 мянган төгрөгөөр зарлагын төсвийг 16985,0 мянган төгрөг,татаацыг 5244,0 мянган төгрөгөөр тус тус баталсугай.

2. Аймгийн 1963 оны тайланг орлогын талаар 18419,6 мянган төгрөг,зарлагын талаар 21179,2 мянган төгрөг 1964 оны 1 дүгээр сарын 1-ны үлдэгдэлийг 439,7 мянган төгрөгөөр баталсугай.

Аймгийн АДХ—ын Гүйцэтгэх захиргааны дарга Жамсран

Хариуцлагатай нарийн бичгийн дарга Дашдорж

Намынхаа захидлын хариуд

МАХН-ын Төв Хорооны захидлыг Лүн сумын нам,улс,олон нийтийн байгууллага,нийт хөдөлмөрчид баяртай хүлээн аваад уг захидлын заалт бүрийг ширхэгчлэн биелүүлэхийн тулд мэрийн ажиллаж байна. Тус сумын 8 жилийн дунд сургууль, артель, худалдаа бэлтгэлийн анги,пионер сурагчдын булан, залуу охидын зөвлөл байгуулж,багш эцэг эхийн уулзалт хийж хүүхдийг зөв боловсон хүмүүжүүлэхийн тулд юу хийвэл зохистой байгаа талаар санал бодлоо харилцан ярилцаж байна.Мөн үйлчилгээний газрууд амралтын өдрөөр хүүхдийн зууш бэлтгэх, хүүхдийн төрөл бүрийн тоглоом, хувцас захиалгаар хийх ажил зохиож байна. Тус сумын артель ажилтан ажилчдынхаа хүүхдийг зөв боловсон хүмүүжүүлэх талаар нилээд ажил төлөвлөн айл бүр хүүхдийн номын сан,тоглоомын булантай болж насны байдлаар нь хатгамал,цан тэшүүрийн тэмцээн явуулахаар бэлтгэж байна. Нам, эвлэлийн байгууллагаас сумын төвийн хороодод ахмадын зөвлөл,хүүхэд саатуулах газар байгуулж байна.

Мөн хүүхдийн хүмүүжил сахилга батыг хамгаалсан сэргийлэх зөвлөл байгуулж орой үдшийн цагаар ажиллуулж байна.

Д.Сандаг

НАМЫН ГИШҮҮДИЙН НЭГ ӨДӨР

Намын гишүүдийн нэг өдрийн ажлыг Өнжүүл сумын намын үүрээс зохион явуулав.

Тус сумын намын бүх гишүүд сумын төвийн бүх албан газруудын ажлыг шалган үзэж зөвлөлгөө өглөө.

Нам,эвлэлийн гишүүд пионер сурагчдын нөхөрсөг уулзалт болж намын ахмад гишүүн Тарав гуайг хүндэт пионер болгов,

Намын үүрийн товчооны гүшүүдээс намын гишүүдэд зориулан орчин үеийн техник шинжлэх ухааны хөгжилт, ертөнцийн сониноос гэдэг яриаг зурагт үзүүлэн дээр тайлбарлан ухуулга хийлээ.

Намын гишүүд сумын төвийн 4 хорооны хөдөлмөрчдөд Намын Төв Хорооны V бүгд хурлын шийдвэр,төл,хөлдүү түүхий эдийн талаар ухуулга хийж түүхий эд цуглуулав.

Ишжамц

Цуглаан болов

Аймгийн АДХ-ын Гүйцэтгэх захиргааны депутатуудын танхимд ажилчин албан хаагчдын цуглаан болж МАХН-ын Төв Хороо,Сайд нарын Зөвлөлийн тогтоолыг хүлээн авч мөнгөн ба эдийн хонжворт сугалааны захиалга явуулав.

Тус цуглаанд оролцсон аймгийн гүйцэтгэх захиргааны төлөвлөгөөний комиссын ажилтан Дашцэрэн, соёлын хэлтсийн ажилтан Дарамсүрэн, жижүүр Цэрэннамжил нарын зэрэг хүмүүс аймгийн АДХ-ын Гүйцэтгэх захиргаанд ирсэн мөнгөн ба эдийн хонжворт сугалааны хяналтыг давуулан биелүүлэхэд хүн бүхэн хагас сарын цалингаар захиалах нь зүйтэй гэдэг амлалт гаргасныг цуглаанд оролцсон хүмүүс сайшаан дэмжиж бүх ажилчин албан хаагчид хагас сарынхаа цалингаар захиалан хяналтын тоог давуулан биелүүлэв.

Ц.Доржпалам.

Намын байгууллагын ажлыг үйлдвэрлэлийн нэгж бүр рүү чиглүүлье

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлын дүн, аймгийн намын байгууллагуудын зорилтын тухай аймгийн намын хорооны нэгдүгээр нарийн бичгийн дарга нөхөр Б. Дэжидийн тавьсан илтгэлийн товчлол

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлын дүнгийн талаар нөхөр Дэжид хэлэхдээ:

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурал бол манай орны социалист байгуулалтыг улам түргэтгэх хэрэгт асар их ач холбогдолтой хурал болж, гаргасан шийдвэрийг тус аймгийн намын гишүүд, орлогчид, манай бүх ард түмэн сэтгэл хангамжтай хүлээн авч биелүүлэх ажилд ороод байна. Манай улс ЭЗХТЗ—д тэгш эрхт гишүүнээр элсэн орж түүний байгууллагын ажиллагаанд оролцож байгаа нь улс ардын аж ахуйн төрөл бүрийн салаа мөчрийг цаашид хөгжүүлэх, социалист байгуулалтын хурдыг түргэтгэн хөдөлмөрчдийн аж амьдралыг сайжруулах үйлст сайхан үр дүнг үзүүлж тэргүүний социалист орнуудын хэмжээнд хүртэл хөгжүүлэхээр хамтын ажиллагаагаа явуулж байна.

Манай орны мал аж ахуй, газар тариалан, ойн аж ахуй, мал эмнэлэг, малын тэжээлийн бааз, хөдөө аж ахуйг механикжуулах ажлын талаар ЭЗХТЗ—ийн нарийн бичгийн дарга нарын газрын мэргэжилтэн нар манай улсад ирж ихээхэн ажил хийсэн байна гээд бүгд хурал дээр манай нам ард түмний бүтээн байгуулагч үйл ажиллагаанд хор саад учруулсан МАХН—ын Төв Хорооны улс төрийн товчооны гишүүн, Намын Төв Хорооны 2 дугаар нарийн бичгийн дарга байсан Л.Цэндийн намч бус бузар ажил явууллагыг уудлан илрүүлж, түүнийг намын удирдлагаас зайлуулсан V бүгд хурлын шийдвэрийг намын гишүүн, орлогч гишүүн, бүх хөдөлмөрчид нэгэн дуугаар сайшаав.

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурал, барилга байгуулалтын ажлын одоогийн байдал түүнийг цаашид сайжруулах арга хэмжээний тухай асуудал хэлэлцэж социализмын материал техникийн баазыг аль болох түргэн байгуулж дуусгах нь тус орны барилга байгуулалтын ажлын хөгжилтэй салшгүй холбоотой болохын чухлыг яруу тодорхой зааж өглөө. Барилгын үйлдвэрийг эрчимтэй хөгжүүлэхгүйгээр улс орныг үйлдвэржүүлэх, хөдөө аж ахуйг механикжуулах зорилтыг биелүүлж чадахгүй юм гэдгийг онцлон илтгэгч тэмдэглэхдээ:

Барилга байгуулалтын ажлыг бүх ард түмний үйл хэрэг болгон тавьж байгаа одоо үед барилгын байгууллагын зохион байгуулалтыг сайжруулж, барилга үйлдвэрлэлийн төлөвлөгөөг биелүүлэх, хөдөлмөрийн бүтээмжийг дээшлүүлэн, өөрийн өртгийг хямдруулах, бүтээгдэхүүний чанарыг сайжруулах, явцыг түргэтгэх хэрэгт барилгын ажлыг удирдах удирдлагыг сайжруулах, нам төрийн байгууллагаас тавих хяналт, өдөр дутмын шуурхай удирдлага туслалцааг улам хүчтэй болгож, барилгад ажиллаж байгаа намын гишүүдийн манлайллыг өндөржүүлэх явдлыг манай орны социалист байгуулалтын амьдрал шаардаж байна.

Аймгийн намын хорооны товчоо, АДХ—ын Гүйцэтгэх Захиргааны хавсарсан хурлаар аймгийн барилга байгуулалтын ажлын 1963 оны дүн, цаашид авах зарим арга хэмжээний тухай, хэлэлцэж тодорхой шийдвэр гарган ажиллаж байна.

Тус аймгийн үйлдвэр, хөдөө аж ахуй, албан байгууллагуудад барилга байгуулалтын ажлыг сайжруулахад тусалж дэмжих сайхан хөдөлгөөн өрнөв.

Аймгийн ҮЭ-ийн Зөвлөл, барилга конторын 1964 оны барилгын программыг биелүүлэх үүргийг өөртөө авах, 13 дугаар авто бааз хаягдал ашиглан ус тээвэрлэх машин босгож өгөх, Эрүүлийг хамгаалах газар, аймгийн төвд баригдах яслийн барилгын модон материалыг өөрийн хөсгөөр татаж өгөх, Баянзүрх сум—нэгдэл тус барилгад 1964 онд хэрэглэгдэх модон материалыг хангаж нийлүүлэх үүрэг авцгааж түүнийгээ биелүүлэх ажилд ороод байна.

1963 оны 12 дугаар сард аймгийн тэргүүний барилгачдын зөвлөлгөөн хийлгэж, түүнээс гаргасан шийдвэрийг биелүүлэх практик арга хэмжээ авлаа.

Барилгын анги, салбаруудыг мэргэжилтэй боловсон хүчнээр хангах зорилгоор 1963 оны 3 дугаар сард 4 анги бүхий, 3 сарын курс байгуулж барилгын төрөл бүрийн мэргэжлийн 104 хүнийг сурган барилга контор, хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдэд шилжүүлсэн байна. Барилга байгуулалтын ажлыг сайжруулах төлөвлөгөөг биелүүлэхэд чиглүүлэн чухал үйл явдлууд ба тэмдэглэлт өдрүүдийг угтсан өндөр бүтээлийн ажил үечлэн зохиож байна.

Барилгын ажилчдын материаллаг сонирхолыг дээшлүүлэхийн тулд болзол гаргах, аврага шалгаруулах зэрэг зохион байгуулалтын арга хэмжээ авсны үр дүнд аймгийн 1963 оны барилга байгуулалтын жилийн төлөвлөгөөг 15 хоногийн өмнө 104,5 хувиар биелүүлэв.

Тус барилга контор 1963 онд төлөвлөгөөнөөс гадуур 495 мянган төгрөгийн барилга барьжээ.

Жанчивлангийн Жиргээ даргатай барилгын салбар ажилдаа бэлтгэл сайтай орж хөдөлмөрийг зөв зохион байгуулж 1963 оны барилгын жилийн төлөвлөгөөг 9,1 хувиар давуулж сайхан амжилт оллоо.

Аймгийн барилга конторын төвийн салбарын нормчин Наваансамбуу, Цэндсүрэн, МЗО—ны их наадмын шагналт эвлэлийн гишүүн Хорлоо нар 1963 онд жилийнхээ төлөвлөгөөг 113—134,1 хувиар, Жанчивлангийн барилгын салбарын нормчин Батжий 125 хувиар биелүүлж бахдам амжилт үзүүлжээ.

Мөн 300 мянгачийн болзол хангасан жолооч Дамбасүрэн, 1963 онд 13—16 сарын норм биелүүлсэн жолооч Дорж, Нацагдорж нарын тэргүүний барилгачин олныг дурьдаж болох байна.

Манай барилгачдын гараар баригдсан олон арван барилгууд аймгийн төв хөдөөд босч байгаа юм гэв.

Нөхөр Дэжид, барилга байгуулалтын ажилд оршиж байгаа дутагдлыг заахдаа: Барилга контор, барилгын төлөвлөгөөг хугацаанд нь чанар сайтай биелүүлэхэд хүн бүрийн хүчийг жигд дайчлан зохион байгуулж тодорхой удирдлагаар хангаж чадаагүйгээс үйлдвэрлэлийн явцад материалаар тасалдах, барьсан барилгын чанар муу, зарим барилгыг он дамжуулан барих явдал ч олонтой байна.

Барилга угсралтын ажлын ийм удаашралтай байгаагийн бас нэг шалтгаан нь барилгад хэрэглэгдэх материалыг урьдчилан хүрэлцээтэй бэлтгэдэггүйгээс материалаар тасалдах явдал ердийн үзэгдэл болжээ. Архустын трактор засварын газрын барилгыг 2 сар материалаар саатуулан, 24 айлын сууц, цэцэрлэг зэрэг хэд хэдэн барилга жил болоогүй дахин засварт оржээ.

1964 онд тус аймагт улсын төсвөөр баригдах 3 сая 638 мянган төгрөгийн 6 барилгын материал бэлтгэгдээгүй мөн л барилгын ажилд саад болох төлөвтэй байгааг онцлон анхааруулаад

Аймгийн барилга конторын ажилд анхан шатны тайлан тоо бүртгэл муу, барилгын ажлын гүйцэтгэл ажиллах хүч, машин техникийн ашиглалт, материалын зарцуулалт хангалтгүй байна.

Барилга конторын хэмжээгээр ачааны авто машин 31—тэй болов ч түүний 20,6 хувь эвдэрхий, «РСУС—45» трактор 3—тай болов ч юунд ч ашиглагдахгүй ухмэл хөрөнгө болон хадгалагдаж улсад хохирол учруулсаар байна.

Аймгийн барилга контороос барилгын ажилчдын мэргэжил боловсролыг дээшлүүлэх, хүнтэй ажиллах ажиллагаа хангалтгүй, барилгын төрөл бүрийн мэргэжилд хүмүүсийг сургах, ах дүү орнуудын мэргэжилтнээс сурах, зэрэг ахиулах талаар 1963 онд тодорхой ажил зохиосонгүй. Ажлын салаа салбар бүрт социалист уралдааныг жинхэнэ ёсоор зохион явуулж хугацаанд нь дүгнэхгүй, хүмүүсийн идэвх хөдөлгөөнийг жигд өрнүүлээгүйгээс одоо тус газар албан ёсоор батлагдсан социалист хөдөлмөрийн бригад, төлөө бригад нэг ч үгүй байна.

Аймгийн барилга конторын дэргэдэх нам, олон нийтийн байгууллагууд барилгачдын хүмүүжлийг дээшлүүлэх тодорхой ажил зохиохгүй хэтэрхий ерөнхий ажиллаж байна.

Тэнд ажиллаж байгаа нам, эвлэлийн гишүүдийн манлайлал ч хангалтгүй жирийн хүмүүсээс төдийлөн ялгарахгүй байна.

Энэ бол барилгын дэргэдэх намын үүрийн товчоо, түүнийг удирдаж байгаа н Түмэнбаяр, намын удирдан чиглүүлэх үүрэг ролийг олон түмний дунд бууруулж, хяналт шалгалтыг сулруулан хариуцлагагүй хайнга хандсанаас болсон хэрэг гэдгийг илтгэгч олон баримтаар нотлоод тус аймгийн сангийн аж ахуйнуудад үйлчилдэг намын гишүүн Лхамцэрэн даргатай Жаргалантын барилга конторын ажлын урагшгүй байдлыг тодорхой баримтаар дэлгэрэнгүй ярив.

Илтгэгч дүгнэн хэлэхдээ: Барилга байгуулалтын ажлыг хүн бүрийн хэрэг болгож чадаагүй, нам, төр, олон нийтийн байгууллага бүрийн ажлыг энэ зүгт чиглүүлээгүйгээс болсон гэж дүгнэх ёстой гээд,

МАХН-ын Төв Хорооны V бүгд хурлын шийдвэрийг биелүүлэх аймгийн барилга байгуулалтын ажлыг намаас дэвшүүлэн тавьж байгаа зорилтын хэмжээнд хүртэл сайжруулахын тулд

Аймгийн төвд баригдах 36 айлын сууцны барилгыг 6 дугаар сараас эхлэн 12 дугаар сард, 120 хүүхдийн яслийн барилгыг 3 дугаар сараас эхлэн 8 дугаар сард Алтанбулаг сумын төвд баригдах үржил зохиомол хээлтүүлгийн станцын барилгыг 2 дугаар сараас эхлэн 9 дүгээр сард тус тус ашиглалтанд оруулсан байхаар ажлаа зохион байгуулж 1964 онд улсын төсвөөр баригдах 6 барилгыг хугацаанд нь чанар сайтай барьж дуусгах нь манай аймгийн хөдөлмөрчдийн эрэлт шаардлагаас урган гарч байна.

Барилга угсралтын ажлын чанарыг сайжруулах эрч хүчий нь нэмэгдүүлэхэд барилгын техник, мастеруудаас, барих барилгын зураг төсөвтэй урьдчилан танилцаж, талбайн зохион байгуулалтыг сайн хийж, машин механизмын хүчин чадлыг бүрэн дүүрэн ашиглахаар ажлаа зохион байгуулах;

Барилгын үйлдвэрлэлийг механикжуулж төрөл бүрийн машин механизм өргөгч ба пионер каран босоо ба хэвтээ лентэн трансфортёр, уулын трактор, сам рам чулуу няцлагч, зуурмаг хутгагч зэргээр хангуулж нарийн мужааны цех байгуулж ажиллуулах.

Ажилчдыг багж хэрэгслэлээр хангахын тулд шаардагдах хүрз, лоом, жоотуугаар 13 дугаар авто баазаар, шаврын ннйвий, будгийн багсийг төвийн артелаар хийлгэх.

Улсын хөрөнгө оруулалтаар 1964 онд барих барилгуудын гадаад дотоод бүх материалыг цаг хугацаанд хангах зорилгоор ажиллах хүч, машин техникээр хангагдсан материал бэлтгэх бригадыг барилга конторын дэргэд байгуулан тоосго, шохой, цемент, шил зэрэг бүх хэрэгцээт материалыг 5 дугаар сарын 1-ний өмнө багтаан татах. Материал бэлтгэх хүн хүчний калиндарчилсан төлөвлөгөө зохиож түүнийгээ баримтлан барилгын хэсэг нэг бүр материал бэлтгэж татах, сар улирлын тодорхой график боловсоруулан хугацаанд нь биелүүлдэг хатуу журам тогтоож хөдөлмөрийн бүтээл дээшлүүлж, барилгыг түргэн аргаар барих, өөрийн өртгийг хямдруулах ажлыг эрчимтэй хийх.

Барилгад орон нутгийн материалыг өргөн ашиглах тухай МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлын заалтыг хэрэгжүүлэн биелүүлэх зорилгоор материалын нөөц баялгийг судлаж бололцоотой материалыг ашиглах, цементийг аль болохоор хэмнэж түүний оронд шохой, шар шавар, нүүрсний үнс зэрэг хямд үнийн материал өргөн ашиглах.

Аймгийн барилгачдын 2 дугаар зөвлөлгөөнийг угтаж он дамжсан барилгуудыг бүрэн ашиглалтанд оруулах 1964 онд баригдах барилгын материалыг бэлтгэж татах 3 сарын цогцтой ажил зохион явуулах.

Мэргэжилтэй боловсон хүчин бэлтгэх зорилгоор 3 дугаар сараас

(Үргэлжлэл нь 3 дугаар нүүрт

Намын байгууллагын ажлыг үйлдвэрлэлийн нэгж бүр рүү чиглүүлье

МАХН—ын Төв Хорооны V бүгд хурлын дүн, аймгийн намын байгууллагуудын зорилтын тухай нөхөр Б. Дэжидийн илтгэлийн үргэлжлэл

эхлэн аймгийн барилга конторын дэргэд 120 хүний бүрэлдэхүүнтэй 2 сарын курс нээж өрлөгчин, шаварчин, мужааны мэргэжилд тус бүр 40 хүнийг сургаж гаргах.

Социализмыг байгуулахад их барилга нийт ард түмний хэрэг гэсэн намын зорилтыг ажилчин албан хаагчид хөдөлмөрчдөд ойлгуулсны үндсэн дээр барилгад ажиллах хөдөлгөөнийг далайцтай өрнүүлж, тэргүүний хүмүүсийг барилгад шилжүүлэн одоогоор дутагдалтай байгаа ажиллах хүчийг ҮЭ—ийн зөвлөл, ХЗЭ—ийн хороо эмэгтэйчүүдийн зөвлөл, сум, хороодын АДХ-ын Гүйцэтгэх захиргаадаас нэн даруй хангах арга хэмжээ авах.

Барилгын ажилчин албан хаагчдын мэдлэг мэргэжлийг дээшлүүлэхийн тулд үйлдвэрлэлийн чөлөө цагаар тогтмол хичээл сургууль, дугуйлан зохион байгуулж мэргэжил эзэмшүүлэх, зэрэг ахиулах ажлыг хүчтэй болгож энэ оны эхний хагаст багтаан аймгийн төвд барилгачдын тохижуулсан тоноглогдсон улаан булан, уншлагын газартай болгох.

Барилгын дэргэдэх нам, олон нийтийн байгууллагаас барилгын ажлын онцлогт тохируулан барилгачдын дунд зохиох соёл хүмүүжлийн ажлын хүрээ, хэлбэр аргыг өргөтгөн чанарыг сайжруулж, коммунист ёс суртахуун, шинжлэх ухаан техникийн ололт нам засгийн цаг үеийн бодлого, олон улсын байдлаас тоймолсон лекц, яриа тогтмол явуулах.

Барилга конторын ажлыг төрөлжүүлж, сантехник монтажийн ажлыг эрхлэх тусгай бригад байгуулан түүнд ажиллах мэргэжлийн хүмүүсийг Улаанбаатар хотод 2—3 сарын курсээр суралцуулах

Барилгын ажлыг тогтоосон хугацаанд нь барихад сан монтажийн ажлыг барилга барих ажилтай нэг зэрэг дуусаж байдаг журмыг ажилдаа нэвтрүүлэх.

1964 онд САА, нэгдлүүд тус бүр нэг барилгыг аж ахуйн аргаар барих, эх орончи сайхан санаачлага гаргасаныг бүгд хурлаас сайшаан дэмжиж Баян, Баянбараат, Баяндэлгэр, Баянжаргалан, Баянзүрх, Бүрэн, Дэлгэрхаан, Заамар, Угтаалцайдам сумдад сурагчдын сууц Баянцогт, Борнуур, Мөнгөнморьт Батсүмбэр, Сэрэглэн Лүн сумдад хичээлийн танхим, Алтанбулаг, Баяндэлгэр, Тариат Өнжүүл, Дэлгэрхаан, Борнуур сумдад, 5—10 ортой больниц барих нь зүйтэй байна.

Нэгдлийн гишүүдийг тохилог орон сууц, соёл үйлчилгээний барилгаар хангах зорилгоор аймгийн бүх нэгдлүүдэд биеэ даасан барилгын бригад байгуулж, нэгдэл тус бүрээс 8 хүнийг аймгийн төвд курсээр бэлтгэж өхийн хаит эвлэлийн гишүүд залуучуудыг эвлэлийн илгээлтээр барилгад шилжүүлэх тодорхой ажил зохиох.

Хөдөө аж ахуйн нэгдлүүдийн барилга байгуулалтын ажлын хэмжээ эрч далайц өсөж байгаатай холбогдуулан нэгдэл дундын модны үйлдвэрийг өргөтгөн барилга мужааны цех байгуулж техник механизм, тоног төхөөрөмж ажиллах хүч зэргээр хангаж хөдөө аж ахуйн нэгдэл, бригадын төвийг тохижуулахад зориулж улаан булан, контор, халуун ус, зохиомол хээлтүүлгийн байр зэрэг нэг загварын барилга барих мод бэлтгэх ажилд үйлдвэрлэлий нь чиглүүлж барих, барилгын төсөв төлөвлөгөөгий нь аймгийн барилгын хэлтэс, ХААУ Газраас эрхлэн гаргаж байвал зохино.

Аймаг орны барилга байгуулалтын ажиллагаанд тавих намын хяналтыг улам хүчтэй болгох зорилгоор аймгийн намын хороонд мэргэжлийн хүмүүсийн оролцоотой барилгын орон тооны бус хэлтэс байгуулан ажиллуулах.

Аймгийн барилга байгууллатыг санхүүжүүлэх ажлыг сайжруулан, барилгад зориулсан хөрөнгийг аль хир ашигтай зарцуулж байгаад аймгийн санхүү, банкны хэлтсээс тавих хяналт шалгалтыг хүчтэй болгож, барилгын тоо бүртгэл тайлан тооцоог сайжруулах зорилгоор 1964 оныг барилгад тайлан тооцоо, тоо бүртгэл нэвтрүүлэх он болгох.

Хуучин барилгуудад шаардагдах их дунд бага засваруудыг төлөвлөгөөтэй хийж байх засварын бригадын төвийн артелийн барилгын тасаг байгуулан ажиллуулах арга хэмжээ авах.

Барилгын үйлдвэрлэлд хяналт тавих намын комисс, залуучуудын эвлэлийн хяналтын постуудын ажлыг үндсээр нь сайжруулан тогтмол ажиллуулах явдал чухлаар шаардагдаж байна.

Аймгийн төвийн барилга конторын дэргэд хүүхдийн цэцэрлэг барилгын ажилчдыг мах, сүү, ногоо, цагаан идээгээр байнга хангаж байх мухлагийг энэ оны 1 дүгээр улиралд багтаан байгуулж үргэлжийн үйлчилгээтэй болгох.

Барилгад гарч байгаа тэргүүний туршлага, шинэ санаачлагыг цаг тухайд нь дэмжин дэлгэрүүлэх, социалист уралдааныг ажлын салбар бүрт жинхэн ёсоор өрнүүлж, СХ бригад, төлөө бригадын хөдөлгөөнийг эрчимтэй өрнүүлэх.

Сум—нэгдэл, сангийн аж ахуйн намын байгууллагуудаас харъяа барилгын ажлыг өдөр тутмын шуурхай удирдлагаар хангаж, намын үүр, хороодын товчоо, бүх гишүүдийн хурлаар хэлэлцэж барилгын ажилд тавих хяналт шалгалтыг сайжруулах, барилгад ажиллаж байгаа нам, эвлэлийн гишүүдийн манлайллыг эрс сайжруулах нь чухал байна.

Тус бүгд хурлын шийдвэрийн биелэлт нь барилга байгуулалтын ажлыг МАХН—аас дэвшүүлэн тавьсан зорилтын хэмжээнд хүртэл сайжруулж чадсанаар дүгнэгдэх болно гэж илтгэгч заагаад цааш нь тус аймгийн 1963 оны аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт ажлын дүнгийн тухай олон баримт гаргаж дэлгэрэнгүй илтгээд дүгнэж хэлэхдээ:

Аймгийн 1963 оны аж ахуй соёлын төлвлөгөөт ажил үндсэн үзүүлэлтүүдээр ингэж амжилттай биелэгдсэн нь аймгийн намын байгууллагууд нь зохион байгуулалт үзэл суртлын ажлыг аж ахуйн ажилтай холбож, аж ахуйг удирдах намын удирдлага сайжирч, намын ажил үйлдвэр рүү чиглэж ирсний үр дүн юм.

Аймгийн намын хороо, улс ардын аж ахуй соёлын төлөвлөгөөг биелүүлэх аймгийн нийт байгууллага, хөдөлмөрчдийн хүчийг чиглүүлж социалист уралдааныг өрнүүлэн сум—нэгдэл, сангийн аж ахуй, албан үйлдвэрийн газрын биеэ даасан идэвх санаачлагыг өрнүүлж чадсанаар ажил нь жигд сайжирч байна.

Манай аймгийн төлөвлөгөөт ажлын хувь заяа нь үйлдвэрлэн бүтээгч нэг бүрт хүрч, төлөвлөгөөг биелүүлэх тэмцэлд олон түмэн жигд орж, хүн нэг бүрийг нөлөөлөх чадал нь дээшилжээ.

Аймгийн нам, улс олон нийтийн байгууллагын зохион байгуулалтын удирдлага ард түмний идэвхтэй хөдөлмөрийн үр дүнд тус аймаг, улсын хэмжээнд 3 дугаар байр эзэлж МАХН—ын Төв Хороо, БНМАУ—ын Сайд нарын Зөвлөлийн диплом, 100 мянган төгрөгөөр шагнуулсныг бүгд хурал баяртайгаар тэмдэглэж тус аймгийн нам улс, олон нийт, хөдөө аж ахуй, үйлдвэр худалдаа, тээвэр, барилга, соёл гэгээрлийн бүх байгууллага түүний ажилчин, малчин, мэргэжилтэн, сэхээтэн нарт аймгийн намын бүгд хурлаас социалист хөдөлмөрийн цогтой халуун баяр хүргэе гээд цааш нь хэлэхдээ: Тус аймгийн ажилч хичээнгүй хөдөлмөрчдийн өнгөрсөн онд олсон амжилтаа улам батгаж 1964 онд хувь давуутай ажил үйлийг бүтээж ажлынхаа бахдам амжилтаар нам, ард түмэндээ бэлэг барих эрхэм хүндтэй асар том зорилт зогсож байна.

Манай аймгийн ажил хэдийгээр төлөвлөгөөт үзүүлэлтийн хувьд ахицтай байгаа боловч бүхэлдээ ажил сайжирлаа гэж тайвширч болохгүй. Бид улс, ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөт ажлын хувьд үүнээс илүү амжилт гаргаж болох асар их нөөц боломж байгааг тэмдэглэх хэрэгтэй.

Намын зохион байгуулалт, үзэл суртлын ажлын хэмжээ далайц аж ахуйг удирдах арга барил, МАХН—аас тавьж байгаа шаардлагын хэмжээнээс бас л хоцорч байна. Үүнээс болж тус аймгийн эдийн засгийн үндсэн баримт болсон мал аж ахуйн шинжлэх ухаан, тэргүүний туршлагын дагуу бүрэн хөтлөгдөж чадаагүй малын зүй бусын хорогдол элдэв өвчинтэй тэмцэх ажил сул. Энэ нь малыг эрүүлжүүлэх, тарга хүч авахуулах, ядарч доройтсон малыг эртнээс тэжээх, мал хээлтүүлгийн ажлыг тогтоосон хугацаанд нь чанартай зохион байгуулах, төлийн бэлтгэлийг урьдчилан хангах, малчид, мэргэжилтэн нарын хувийн хариуцлага санаачлагыг дээшлүүлэх талаар намын байгууллагуудаас хяналт шалгалтыг жигд тавиагүйд оршино.

Малаа 112 хувиар өсгөж аймагтаа 1 дүгээр байр эзэлж байгаа Баянцагаан сум, 1963 онд 76 төл хорогдуулсан байхад орон нутгийн нөхцөл боломжоны хувьд үүнээс ч илүү тохиромжтой. Эрдэнэ сум, 1427 төл хорогдуулсан байна. Үүнээс үзэхэд аль сум нь илүү мал ч хичээнгүй байгаа нь тодорхой байна.

Манайд сахилга бат, хариуцлагагүй явдал их байна. Ийм байдал зарим сумын нам, захиргаа олон нийтийн байгууллагын ажилд удаан хугацаагаар үргэлжилж байгаад дүтнэлт хийх хэрэгтэй. Энэ нь юуны урьд төлөвлөгөөт ажлыг тасалдуулах, үйлдвэрлэлийн амьдралд гүн орж удирдахгүй, тодорхой ажлаас тойрч, тооцоо судалгаа, дүн шинжилгээ хяналт шалгалтгүй, контороос удирдаж байхыг хичээх, жижиг зүйлтэй хэт зууралдах зэрэг нь удирдлагын арга барилд тохирохгүй. Баяндэлгэр сумын намын үүр (нарийн бичгийн дарга нь Дашзэвэг) сум—нэгдлийн захиргаа (дарга нь Төмөрдорж) 1963 оны мал ноос, хадлан, сүү, бараа борлуулалт түүхий эд, ангийн үс, хөлдүү зэрэг бараг бүх төлөвлөгөөт ажлыг тасалдуулжээ. Энэ сумын удирдах нөхөд амьдралаас тасархай, гаргасан тогтоол төлөвлөгөөг ажил болгохгүй, сэтгэлээ тайвшруулж байдгаас энэ сумын ажил, нэгдлийн үйлдвэрлэл харамсалтайгаар хохироход хүрч байна.

Намын зарим байгууллагууд намын хяналтыг хангалтгүй тавьж байгаагаас цаг алдах, тул гарсан асуудалд яарч сандрах, тэвдэх, түүнээсээ болоод хохирол үзэх явдал их байгаа юм. 1964 оны төлийн бэлтгэл хангах арга хэмжээний тухай намын хорооны II бүгд хурлын шийдвэрийн дагуу олонхи суманд төлийн бэлтгэл хийгдэж байгаа боловч зарим сум—нэгдэл төлийн бэлтгэл хангаагүй дутагдал намын хорооны сая явагдсан шалгалтаар илэрлээ. Баянжаргалан сумын намын үүр (нарийн бичгийн дарга нь Бадамгарваа) нэгдлийн үйлдвэрлэлд тавих намын хяналтыг сулруулж, төлд зориулан бэлтгэсэн 800—аад тонн өвсийг адуунд идүүлж, дөнгөж 80 тонн өвс үлдээд байсныг намын байгуулага мэдээгүй байжээ. Намын байгууллагын зохион байгуулалт үзэл суртлын ажлыг аж ахуйн ажилтай холбон сайжруулах тухай МАХН—ын заалтыг ингэж зөрчиж суух эрхийг хэнд ч өгөөгүй.

Энэ талаар нам, улсын зарим хариуцлагатан дүгнэлт хийх хэрэгтэй.

Манай аймгийн ард түмэн 1964 онд улс ардын аж ахуй, соёлын төлөвлөгөөг хүлээж аваад аймгийн чуулганаар өчигдөр баталлаа. 1964 он бол урьд олсон амжилтыг улам бататгаж, нам засгийн хайр халамж, найдварыг хадгалж, улам давуу амжилт гаргах ийм хариуцлагатай он юм. Одоо шинэ оны ажил эхэлж ажил бүхнийг эхнээс нь бэлтгэлтэй орж, гүйцэт биелүүлэх явдал шаардагдаж байна.

Малаа өсгөсөн өнгөрсөн жилийнхээ амжилт дээрээ тулгуурлаж энэ онд нэгдэл, сангийн аж ахуй, бригад, ферм, суурь бүхэн малаа өсгөх эрч хүчтэй хөдөлгөөнийг өрнүүлэх зорилт тавьж байна. Манай мал өсөлтийн асар их боломжоог саатуулж байгаа зүй бусын хорогдолтой тэмцэх асуудлыг нам, улсын байгууллага аймгийн нийт ард түмний хэрэг болгон дэвшүүлэн тавьж байна.

Өвчин, тураал, зуд зэрэг шалтгаанаар мал үхэх явдлыг таслан зогсоож, туранхай, өвчтэй малын тэжээл, эмчилгээний суурин цэг байгуулах ажлыг орон нутгийн нам, улсын байгууллагууд гардан

(Үргэлжлэл нь 4 дүгээр нүүрт)